



TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

TBMM İçtüzüğü'nün 96. ve Anayasa'nın 98. maddeleri gereğince aşağıdaki sorularımın Milli Savunma Bakanı Hulusi AKAR tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

Tahsin Tarhan

Kocaeli Milletvekili

Türkiye'nin orta ve uzun menzilli hava savunma sistemi ihtiyacını karşılamak üzere Rusya'dan S-400 hava savunma sistemi tedarik etmesi, ABD tarafından ekonomik yaptırımlarla tehdit edilmesine ve NATO ittifakı içinde uzun süre tartışmalara neden olmuştu.

Uluslararası politikada yaşanan krizlere rağmen satış tamamlanmış ancak sistemin aktivasyonu çeşitli nedenlerle geciktirilerek en son Mayıs ayında gerçekleştirileceği açıklanmıştı. Sonrasında bu tarihin de koronavirüs salgını nedeniyle ertelendiği duyuruldu.

Diğer taraftan Rusya'nın askeri-teknik iş birliğinden sorumlu federal servisi FSVTS'nin Başkanı Dmitriy Şugayev'in Türkiye ile ikinci bir S-400 savunma sistemi satışı konusunda görüşmelerin ileri düzeyde olduğu açıklaması basında yer aldı. Açıklamada Türk şirketlerinin üretim sürecinde yer alması ihtimali de dile getirildi.

Ulusal ve uluslararası arenada oldukça dikkat çeken, alınması ve kullanımı tüm aşamaları ile takip edilen savunma sisteminin durumu ile ilgili net bilgilendirmelerin yokluğu, ülkemizi her geçen gün zor duruma düşürmeye devam etmektedir.

4 Haziran 2020 tarihinde Rusya'nın Ankara Büyükelçisi Aleksey Yerhov'un yaptığı açıklama da bunun örneklerinden biridir. Açıklamada

“Türkiye’nin bizden satın almak istediği ürünü biz sattık. Bu sistemlerin sahibi Türkiye’dir. Tamamen ülkenin kararına bağlı bir durum. Duruma basit bir örnekle bakalım: ben bir aracın distribütörüyüm siz de benden araç almak istediniz. Satış yaptık. Sizden parayı aldım, aracı verdim. Araç sizin. İster plaja gidin, ister patates taşıyın, isterseniz üstüne makineli tüfek monte edin savaşa katılın, onu garajda saklamak sizin doğal hakkınız” denmiştir.

Bu bağlamda;

- 1) Mart ayı sonunda teslim edilen ve personel eğitimi tamamlanan S-400 sistemi, test mahiyetindeki kısmi aktivasyonlar dışında, bugüne kadar kaç dakika bir bütün olarak aktive edilmiştir? Bundan sonra bir bütün olarak aktive edilmesi planlanmakta mıdır?
- 2) Suriye’de ve Libya’da gerçekleştirilen operasyonlar, daha geniş bir radar ağına entegre edilmeyen hava savunma sistemlerinin verimliliklerinin ciddi oranda düştüğünü göstermektedir. Bu bağlamda, S-400’lerin ülkemizdeki NATO radar ağına entegre edilmesi planlanmakta mıdır?
- 3) NATO ağına entegrasyon planlanmıyorsa, S-400’lerimizin NATO yerine ulusal radar ağına entegrasyonu planlanmakta mıdır? Bu entegrasyon için öngörülen tarih nedir?
- 4) S-400’lerin kısa vadede NATO veya ulusal radar ağlarına entegrasyonu gerçekleşmeyecekse veya aktive edilmeleri şimdilik düşünülüyorsa, yerli yüksek irtifa hava savunması sistemlerimiz hazır oluncaya kadar, bu konuda ek bir sistem alımı düşünülmekte midir? Düşünülmekte ise, bu konuda hangi üreticilerle ön temas kurulmuştur?
- 5) 5. Nesil savaş uçağı F-35’lerin alımı konusunda muhataplarımız ile pazarlıklar sürmekte midir? Bu pazarlıklarda S-400’lerin aktive edilmeden pasif olarak elde tutulmaları, yalnızca belirli lokasyonlarda ve sınırlı aralıklarla aktive edilmeleri veya Türkiye tarafından üçüncü bir ülkeye satılmaları gündeme gelmiş midir? Türkiye’nin S-400 sistemlerini kullanımındaki özgürlüğü bir pazarlık konusu mudur?
- 6) İkinci bir S-400 ANLAŞMASI Türkiye’nin gündeminde midir? Dmitriy Şugayev’in açıklamasında geçen üretim sürecine dahil edilecek Türk firmalar belli midir? Bu konuda hangi firmalar ile görüşülmüştür?